

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Adély Kaftanové a soudkyň JUDr. Zdeňky Vlasákové a JUDr. Dany Slavíkové ve věci

žalobce: **ELTODO, a. s.**, IČO 45274517
sídlem Novodvorská 1010/14, 142 01 Praha 4

proti
žalovanému: **DOMYNO1, s. r. o.**, IČO 26738996
sídlem Novodvorská 1062/12, 142 01 Praha 4
zastoupenému advokátem JUDr. Janem Nekolou
sídlem Opletalova 1015, 110 00 Praha 1

o zaplacení 72 000 000 Kč s příslušenstvím, k odvolání žalobce proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 18. února 2019 č. j. 39 C 15/2017-290

takto:

- I. Rozsudek soudu I. stupně **se mění** tak, že žalovaný je povinen zaplatit žalobci částku 70 287 461,55 Kč spolu se
- smluvním úrokem ve výši 1 284 406 Kč počítaným z částky 70 287 461,55 Kč za období od 1. 1. 2017 do 31. 12. 2017;
  - smluvním úrokem ve výši 1 317 109 Kč počítaným z částky 70 287 461,55 Kč za období od 1. 1. 2018 do 30. 9. 2018;

- smluvním úrokem z částky 70 287 461,55 Kč ve výši sazby odpovídající sazbě 1R PRIBOR vyhlášené Českou národní bankou k poslednímu pracovnímu dni měsíce, který předchází měsíci, za který bude úrok vypočten, zvýšené o 1,25 %, a to od 1. 10. 2018 do zaplacení; a

- zbývající částí úroku z prodlení ve výši 8,05 % p. a. z částky 70 287 461,55 Kč ode dne 1. 1. 2017 do 5. 5. 2017 ve výši 4 993,40 Kč; a

- úrokem z prodlení ve výši 8,05 % p.a. z částky 70 287 461,55 Kč ode dne 6. 5. 2017 do zaplacení, to vše do 3 dnů od právní moci rozsudku.

II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 5 508 498,20 Kč do 3 dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

1. Soud I. stupně shora označeným rozsudkem zamítl žalobu s návrhem, aby byl žalovaný povinen zaplatit žalobci částku 70 287 461,55 Kč spolu se smluvním úrokem ve výši 1 284 406 Kč počítaným z částky 70 287 461,55 Kč za období od 1. 1. 2017 do 31. 12. 2017, se smluvním úrokem ve výši 1 317 109 Kč počítaným z částky 70 287 461,55 Kč za období od 1. 1. 2018 do 30. 9. 2018, se smluvním úrokem z částky 70 287 461,55 Kč ve výši sazby odpovídající sazbě 1R PRIBOR vyhlášené Českou národní bankou k poslednímu pracovnímu dni měsíce, který předchází měsíci, za který bude úrok vypočten, zvýšené od 1,25 %, a to od 1. 10. 2018 do zaplacení a se zbývající částí úroku z prodlení ve výši 8,05 % p. a. z částky 70 287 461,55 Kč ode dne 1. 1. 2017 do 5. 5. 2017 ve výši 4 993,40 Kč a s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % p. a. z částky 70 287 461,55 Kč ode dne 6. 5. 2017 do zaplacení (výrok I.) a uložil žalobci povinnost zaplatit žalovanému na náhradě nákladů řízení částku 3 030 512 Kč k rukám jeho zástupce (výrok II.).
2. Takto bylo rozhodnuto o žalobě na zaplacení části poslední splátky kupní ceny, jíž měl žalovaný jako kupující žalobci jako prodávajícímu zaplatit podle kupní smlouvy s dohodou o zřízení věcného břemene uzavřené mezi nimi dne 14. 12. 2012, ve znění Dodatku č. 1 ze dne 25. 6. 2015, za převod vlastnického práva k následujícím nemovitostem: budova č. e. xxx stojící na pozemku parc. č. xxx, budova č. e. xxx stojící na pozemku parc. č. xxx, pozemek parc. č. xxx, pozemek parc. č. xxx, pozemek parc. č. xxx, pozemek parc. č. xxx a pozemek parc. č. xxx, vše v katastrálním území xxx, obec Praha. Poslední splátka kupní ceny ve výši 72 000 000 Kč měla být doplacena do 31. 12. 2016. Z této částky žalobce (po částečném zpětvzetí žaloby a částečném zastavení řízení) žádal 70 287 461,55 Kč, neboť oznámením ze dne 2. 9. 2017 zčásti započítal svoji (v řízení uplatněnou) pohledávku za žalovaným proti pohledávce žalovaného vůči němu.
3. Současně bylo rozhodováno o požadavku žalobce na zaplacení smluveného úroku (ve výši sazby odpovídající sazbě 1R PRIBOR vyhlášené Českou národní bankou k poslednímu pracovnímu dni měsíce, který předchází měsíci, za který bude úrok vypočten, zvýšené o 1,25 %) ze zůstatku pohledávky kupní ceny, na nějž dle čl. 3. 2 kupní smlouvy žalobci vznikl nárok za dobu ode dne zápisu vkladu vlastnického práva (žalovaného) k nemovitostem do katastru nemovitostí do doby připsání poslední splátky kupní ceny. Vlastnické právo žalovaného bylo do katastru nemovitostí zapsáno dne 29. 1. 2013 (s účinky ke dni 21. 12. 2012). Dále bylo rozhodováno požadavku žalobce na zaplacení úroku z prodlení (v zákonné výši) z nezaplacené kupní ceny. Po částečném zpětvzetí žaloby a částečném zastavení řízení žalobce žádal na dosud neuhrazených smluvních úrocích a zákonných úrocích z prodlení výše uvedená plnění za výše uvedená období (žalobce předpokládá, že zčásti i tyto jeho v řízení uplatněné nároky zanikly v průběhu řízení započtením).

4. Soud I. stupně vyšel ze zjištění, že mezi účastníky byla uzavřena tvrzená kupní smlouva s dohodou o zřízení věcného břemene ve znění Dodatku č. 1, podle níž došlo k převodu vlastnického práva k předmětným nemovitostem z žalobce na žalovaného, a že žalovaný zbývající část kupní ceny ve výši 72 000 000 Kč, jež měla být podle smlouvy uhrazena do 31. 12. 2016, nezaplatil, přičemž účastníci se ve smlouvě dohodli na úhradě tvrzeného smluveného úroku. Dále soud I. stupně zjistil, že dne 14. 3. 2016 došlo mezi žalobcem jako postupníkem a Ing. Liborem H., nar. xxx, bytem xxx, xxx, jako postupitelem k uzavření smlouvy o postoupení pohledávky a započtení, podle které pohledávka za žalovaným na zaplacení nezaplacené části kupní ceny (dle zmíněné kupní smlouvy ve znění dodatku) ve výši 72 000 000 Kč spolu s příslušenstvím postoupena Ing. Liboru H. s tím, že postoupení nabyde účinnosti dne 31. 12. 2016. Ing. Libor H. pak žalovanému dne 1. 1. 2017 (v sídle žalovaného) předložil písemnou smlouvu o postoupení pohledávky a započtení ze 14. 3. 2016 a vyzval žalovaného k úhradě postoupené pohledávky; stejného dne se žalovaným uzavřel dohoda o splnění předmětného dluhu ve splátkách.
5. Učiněná zjištění soud I. stupně posoudil dle ust. § 524 a násl. zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, účinný do 31. 12. 2013 (dále jen „obč. zák.“), a to ve spojení s ust. § 3028 odst. 3 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „o. z.“) – srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 6. 9. 2015 sp. zn. 23 Cdo 1878/2015. Aplikoval především ust. § 526 odst. 1 obč. zák., přičemž dovodil, že Ing. Libor H. dne 1. 1. 2017 žalovanému dostatečně prokázal postoupení předmětné pohledávky a od tohoto dne je žalovaný povinen plnit v řízení uplatněnou pohledávku Ing. Liboru H. jako svému novému věřiteli. Dle soudu I. stupně na tom nic nemění skutečnost, že Ing. Libor H. žalovaného neinformoval, že dne 22. 12. 2016 obdržel od žalobce písemné odstoupení od postupní smlouvy. Zdůraznil, že sporem mezi Ing. H. a žalobcem - o tom, zda přede dnem 31. 12. 2017 zanikla smlouva o postoupení pohledávky odstoupením ze strany žalobce - se v tomto řízení soud zabývat nemůže. Ve vztahu k dlužníkovi platí, že prokáže-li postupník postoupení pohledávky, je dlužník povinen plnit postupníkovi. V posuzovaném případě neměl dlužník žádnou možnost z předložené písemné smlouvy o postoupení dovodit, že by snad k postoupení nedošlo (konkrétně to, že ještě předtím, než nastaly účinky postoupení, došlo k platnému odstoupení od postupní smlouvy). S poukazem na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 25. 3. 2004 sp. zn. 32 Odo 776/2003 soud I. stupně zdůraznil, že není předepsán způsob, jakým má postupník dlužníkovi postoupení pohledávky prokázat (v uvedeném rozhodnutí bylo konstatováno, že postupník není povinen seznámit dlužníka s úplným zněním smlouvy o postoupení pohledávky, resp. s jejím dodatkem). S poukazem na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 9. 12. 2009 sp. zn. 31 Cdo 1328/2007 a rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 23. 8. 2016 sp. zn. 23 Cdo 2364/2012 soud I. stupně připomněl, že ve vztahu mezi postupníkem a dlužníkem nemůže být otázka platnosti postoupení významná, neboť dlužník nemá zpravidla možnost posoudit, zda ve skutečnosti k postoupení došlo a zda je smlouva o postoupení pohledávky platná. Otázku, zda pohledávka byla skutečně postoupena a zda postoupení bylo platné, lze řešit jen ve sporu mezi postupitelem a postupníkem.
6. Soud I. stupně proto pro nedostatek aktivní legitimace žalobce žalobu zamítl, přičemž se nezabýval žalobním tvrzením, že podle postupní smlouvy měla na Ing. Libora H. přejít jen část v řízení uplatněné pohledávky (postoupení se nemělo týkat úroků), což soud odůvodnil tím, že žalobce tato tvrzení uplatnil po nastalé koncentraci řízení.
7. Výrok o nákladech řízení vychází z ust. § 142 odst. 1 o. s. ř. Úspěšnému žalovanému bylo proti žalobci přiznáno právo na plnou náhradu nákladů řízení. Přiznaná částka 3 030 512 Kč zahrnuje zaplacený soudní poplatek ve výši 2 320 000 Kč a odměnu za zastoupení advokátem dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., tj. odměnu za 8 úkonů právní služby po 73 100 Kč, 8x paušální

náhradu hotových výdajů advokáta po 300 Kč a zvýšení souhrnu odměny a náhrad advokáta o 21% DPH ve výši 123 312 Kč.

8. Rozsudek soudu I. stupně napadl včasným odvoláním žalobce. Navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek pro nepřezkoumatelnost zrušil a vrátil soudu I. stupně k dalšímu řízení, případně, aby rozsudek soudu I. stupně změnil tak, že žalobě vyhoví.
9. Žalobce soudu I. stupně vytkl jako chybné skutkové zjištění, že dne 1. 1. 2017 došlo ke schůzce mezi žalovaným a Ing. Liborem H., při němž Ing. Libor H. jako postupník prokázal žalovanému postoupení předmětné pohledávky předložením písemné smlouvy o postoupení pohledávky a započtení ze dne 14. 3. 2016. Dle žalobce se soud I. stupně nijak nevypořádal s jeho tvrzením, že zápis o schůzce dne 1. 1. 2017 je nepravdivý a byl dodatečně zpracován pro účely tohoto řízení (v tomto pochybení žalobce spatřuje nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku pro nedostatek důvodů). Sám žalovaný odpověděl žalobci na předžalobní výzvu ze dne 3. 1. 2017 dopisem ze dne 12. 1. 2017, v němž tvrdil, že postoupení pohledávky mu bylo oznámeno žalobcem, tj. nikoliv prokázáno Ing. Liborem H. Žalobce však sám oznámení o postoupení předmětné pohledávky žalovanému nezaslal. Pokud žalovaný skutečně dne 1. 1. 2017 postupoval natolik pečlivě, že o schůzce své jednatelky s jejím vlastním otcem (Martina Ch., jediná společnice a jednatelka žalovaného, je dcerou Ing. Libora H.) sepsala formální listinný zápis, jistě by neopomněla o takové okolnosti a dohodě o plnění dluhu informovat žalobce ve své odpovědi na předžalobní výzvu.
10. I kdyby žalovanému dne 1. 1. 2017 byla známa smlouva o postoupení pohledávky a započtení předložená postupníkem a i kdyby žalovaný současně neměl povědomí o odstoupení od této smlouvy (což žalobce s ohledem na úzké rodinné vazby mezi žalovaným a postupníkem považuje za nevěrohodné), pak již dne 6. 1. 2017, kdy žalovanému došla předžalobní výzva od žalobce, musel žalovaný vědět, že žalobce postoupení pohledávky rozporuje, a musel tak pozbýt dobré víry ohledně postoupení.
11. Žalobce soudu I. stupně vytkl i chybné právní posouzení založené na tom, že soud nesprávně smísl závěry judikatury a doktríny týkající se účinků oznámení o postoupení pohledávky postupitelem a účinků prokázání postoupení pohledávky postupníkem. Je zřejmé, že to, co postupník dlužníkovi musí ve smyslu ust. § 526 odst. 1 obč. zák. prokázat, je uzavření platné smlouvy, nikoliv smlouvy, která by nemohla přivodit postoupení pohledávky. Jedině tak může dlužník o postoupení pohledávky na postupníka nabýt dobrou víru, která je tímto ustanovením chráněna. Závěry soudu I. stupně svědčí o rezignaci na posouzení rozhodných skutečností. Dobrá víra dlužníka ohledně postoupení pohledávky na postupníka může být narušena vědomím dlužníka o jiných okolnostech, které platné postoupení pohledávky vylučují (žalobce odkázal na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 1. 7. 2004 sp. zn. 29 Odo 606/2003 publikovaný ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod č. 78/2005). Soud se měl správně zabývat otázkou, zda byl žalovaný seznámen s platnou postupní smlouvou a zda si nebyl vědom okolností, které vypovídají o zániku postupní smlouvy v důsledku odstoupení od ní. Vzhledem k tomu, že se soud I. stupně těmito úvahám v napadeném rozsudku zcela a zřejmě záměrně vyhnul, je napadený rozsudek i v tomto ohledu nepřezkoumatelný. Žalobce jako odvolatel nemá možnost brojit proti právnímu posouzení rozhodných okolností ze strany soudu, poněvadž se rozhodnými okolnostmi soud vůbec nezabýval.
12. Nadto žalobce upozornil, že dle judikatury Nejvyššího soudu prokázání postoupení pohledávky postupníkem není jednorázový úkon, jehož následky by již byly nezvratné. Naopak bylo dovozeno, že i po prokázání postoupení pohledávky postupníkem je dlužník povinen opět plnit postupiteli, pokud je mu oznámeno nebo prokázáno, že smlouva o postoupení pohledávky byla

neplatná (viz. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 23. 8. 2016 sp. zn. 23 Cdo 2364/2015). Žalovanému byly přitom detailně prokázány okolnosti odstoupení od postupní smlouvy, a to nejpozději ve vyjádření žalobkyně ze dne 20. 2. 2017 k odvolání žalovaného proti nařízení předběžného opatření. Není možné, aby soud I. stupně vycházel pouze z okolností týkajících se údajného jednání žalovaného s postupníkem dne 1. 1. 2017 a nebyly brány v potaz pozdější okolnosti, zejm. doručení předžalobní výzvy, podání žaloby, průběh soudního řízení. Dle žalobce byl žalovanému prokázán zánik postupní smlouvy před nabytím účinnosti postoupení (v důsledku odstoupení žalobce) a žalovaný je tak povinen plnit předmětný dluh žalobci.

13. Dále žalobce zmínil, že uzavření dohody o splátkovém kalendáři mezi Ing. H. a žalovaným nemůže být důvodem pro zamítnutí nároku uplatněného žalobcem v řízení. Dohoda o splátkovém kalendáři nemohla být uzavřena platně, protože postupník se v důsledku odstoupení od postupní smlouvy věřitelem žalovaného nestal a nemohl tak činit právní jednání směřující ke změně v obsahu předmětného závazkového vztahu.
14. Dle žalobce soud I. stupně chybně nevzal v úvahu jeho tvrzení o tom, že postupní smlouva nezahrnovala veškerá plnění vymáhaná žalobcem v tomto sporu. Vytkl soudu I. stupně, že mu neposkytl řádné poučení podle ust. § 118 odst. 2 o. s. ř., a zdůraznil, že své „nové“ tvrzení učinil v reakci na doplnění tvrzení ze strany žalovaného, což doktrína připouští.
15. Konečně se žalobce ohradil i proti výši nákladů řízení, které mu soud I. stupně uložil zaplatit. Připomněl, že soudní poplatek za podání žaloby hradil žalobce, nikoliv žalovaný, proto nelze žalobci ukládat povinnost platit poplatek znovu, tentokrát k rukám žalovaného.
16. Žalovaný navrhl potvrzení napadeného rozsudku jako věcně správného (vyjma výroku o nákladech řízení, v němž byla zjevně omylem žalovanému přiznána náhrada za soudní poplatek ze žaloby, který žalovaným placen nebyl).
17. Žalovaný je přesvědčen, že soud I. stupně se zcela vypořádal se všemi otázkami rozhodnými pro posouzení, zda došlo k prokázání postoupení pohledávky žalovanému, jakož i k zániku aktivní legitimace žalobce. Žalovaný prokázal, že již dne 1. 1. 2017, tedy den poté, co smlouva o postoupení uzavřená mezi žalobcem a Liborem H. nabyla účinnosti, mu bylo prokázáno postoupení pohledávky na Ing. Libora H., přičemž zároveň byla uzavřena dohoda o plnění dluhu. Teprve několik dní po prokázání postoupení byl žalovaný žalobcem vyzván k plnění, a to toliko s odkazem na kupní smlouvu. V té době již žalovaný k rukám žalobce plnit nemohl, neboť byl povinen plnit k rukám Ing. H. Žalovaný zdůraznil, že on jako dlužník není osobou oprávněnou jakkoliv rozporovat či napadat proběhlé postoupení. Žalovaný není v pozici, aby posuzoval, které tvrzení je věrohodnější, zda tvrzení Ing. H. o trvání postupní smlouvy či tvrzení žalobce o tom, že mělo dojít k odstoupení od smlouvy. Tuto otázku si nemůže žalovaný sám posoudit a je tak povinen plnit toliko k rukám osoby, která je dle oznámeného postoupení pohledávky (formou předložení originálu postupní smlouvy) postupníkem. Opak – tedy zánik postupní smlouvy před nabytím její účinnosti – přitom do dnešního dne nebyl žalovanému prokázán, když doposud nebylo rozhodnuto v soudním sporu mezi Ing. H. a žalobcem a když jak žalobce, tak Ing. H., mají na otázku vlastnictví pohledávky jiný názor. Obdobně jako žalovaný nemohl ani soud v tomto řízení posuzovat otázku platnosti či neplatnosti odstoupení od smlouvy o postoupení pohledávky. Spor o účinnost postoupení se týká výlučně Ing. H. a žalobce, probíhá před soudem a žalovaný není jeho stranou.
18. Žalovaný je přesvědčen, že předložením protokolu o jednání ze dne 1. 1. 2017 unesl důkazní břemeno o prokázání postoupení pohledávky. Naopak žalobce k podpoře svých tvrzení o fiktivnosti jednání žalovaného žádné důkazy nepředložil a ani je nenavrhl, přestože vznáší závažná obvinění o dodatečném opatrování důkazních prostředků. Tvrzení, že jednatelka

žalovaného je v příbuzenském poměru k Ing. H. nemůže samo o sobě založit důvod nevěrohodnosti předložených důkazních prostředků. Pokud žalobce namítá, že žalovaný musel nejpozději dne 6. 1. 2017 pozbyt dobré víry v účinnost postoupení, je třeba znovu odkázat na to, co již bylo uvedeno. Žalovaný není a nebyl v postavení, kdy by mohl rozporovat platnost smlouvy o postoupení či jakkoliv posuzovat, zda došlo k odstoupení od smlouvy o postoupení (ze strany žalobce ostatně odstoupení od smlouvy nebylo žalované zasláno na vědomí). Podle ust. § 7 o. z. se má za to, že ten, kdo jednal určitým způsobem, jednal poctivě a v dobré víře. Poctivé jednání, dobrá víra se presumují a je na žalobci, aby předložil důkazy k tvrzení, že žalovaný jednal nepoctivě.

19. Dále se žalovaný zcela ztotožňuje se závěrem soudu I. stupně o nemožnosti přihlídnout k žalobcem uvedeným tvrzením a důkazům ve vyjádření ze dne 17. 10. 2018, tj. zejména k tvrzení o údajném postoupení jen části pohledávky. Tvrzení o postoupení pouze části pohledávky žalobce objektivně mohl uvést před koncentrací řízení, obsah smlouvy o postoupení mu byl dobře znám již v době, kdy žalobu podával.
20. Odvolací soud přezkoumal rozsudek soudu I. stupně dle ust. § 212 a § 212a o. s. ř. včetně řízení, které vydání rozsudku předcházelo. Podle ust. § 213a odst. 1 o. s. ř. provedl důkazy, které již byly provedeny soudem I. stupně (smlouva o postoupení pohledávky a započtení uzavřená mezi žalobcem a Ing. Liborem H. dne 14. 3. 2016 včetně příloh, odstoupení od smlouvy o postoupení pohledávky a započtení ze dne 12. 12. 2016 včetně dokladu o doručení dne 22. 12. 2016, protokol o jednání ze dne 1. 1. 2017 v sídle společnosti žalovaného za přítomnosti Milana Ch., Martiny Ch. a Ing. Libora H., dohoda o plnění dluhu uzavřená mezi žalovaným a Ing. Liborem H. dne 1. 1. 2017, předžalobní výzva k úhradě kupní ceny ze dne 3. 1. 2017 a odpověď na předžalobní výzvu ze dne 12. 1. 2017), z nichž učinil dále uvedená zjištění, a vzal v úvahu skutečnost, že Martina Ch. (jednatelka žalovaného) je dcerou Ing. Libora H. (tato skutečnost plyne ze shodných tvrzení obou účastníků). Poté odvolací soud došel k závěru, že odvolání žalobce je důvodné.
21. Předně je třeba říci, že odvolací soud neshledal důvod pro zrušení napadeného rozsudku dle ust. § 219a odst. 1, písm. b) o. s. ř., tj. pro nepřezkoumatelnost či nedostatek důvodů. Z odůvodnění rozsudku je jasně seznatelné, o jaké skutkové a právní závěry soud I. stupně své zamítavé rozhodnutí opřel. Povinnost soudu uvést důvody svého rozhodnutí nemůže být chápána jako příkaz předložit detailní odpověď na každý argument. Rozsah této povinnosti se může lišit podle povahy rozhodnutí, přičemž její splnění může být hodnoceno pouze ve světle konkrétních okolností případu. Ačkoliv je žalobce přesvědčen o opaku, nebrání mu skutkové a právní závěry soudu I. stupně v uplatnění veškeré podstatné argumentace (skutkové i právní) ve fázi odvolacího řízení. Ostatně právě díky žalobcově argumentaci využil odvolací soud možnosti opakovat dokazování, na základě kterého soud I. stupně zjistil skutkový stav věci (§ 213 odst. 2 o. s. ř.), neboť odvolací soud není vázán skutkovým stavem, jak jej zjistil soud I. stupně (§ 213 odst. 1 o. s. ř.).
22. Odvolací soud učinil následující zjištění, jimiž doplnil shora rekapitulovaná zjištění soudu I. stupně: Jednatelka žalovaného Martina Ch. je dcerou Ing. Libora H., nar. xxx, bytem xxx, xxx. Dne 14. 3. 2016 uzavřeli žalobce jako postupitel a Ing. Libor H. jako postupník smlouvu o postoupení pohledávky a započtení, podle níž žalobce na Ing. Libora H. postoupil pohledávku za žalovaným na zaplacení doplatku kupní ceny za nemovitosti ve výši 72 000 000 Kč s příslušenstvím (určeným dle výpočtu obsaženého v příloze č. 2 smlouvy ve výši 252 200 Kč) splatného dne 31. 12. 2016 dle kupní smlouvy uzavřené dne 14. 12. 2012, ve znění pozdějších změn. Strany postupní smlouvy se dohodly, že postoupení pohledávky žalobce na postupníka je účinné ke dni splatnosti pohledávky, tj. k datu 31. 12. 2016, s tím, že spolu s postupovanou pohledávkou z postupitele na postupníka v rozsahu umožněném právními předpisy přejdou

veškerá práva s pohledávkou spojená. K postoupení mělo dojít za úplaty ve výši 72 252 200 Kč s tím, že úplata je splatná ke dni podpisu smlouvy. Bylo dohodnuto, že pohledávka na zaplacení úplaty se započítává oproti ve smlouvě vymezené pohledávce Ing. Libora H. za žalobcem, a to s účinností ke dni podpisu smlouvy. Podle článku 4.1 smlouvy je postupitel povinen oznámit dlužníkovi (žalovanému), že došlo k postoupení pohledávky do 10 pracovních dnů ode dne, kdy postoupení nabyde účinnosti, a to ve formě oznámení o postoupení, jehož vzor tvoří přílohu č. 1 smlouvy. (Tyto skutečnosti odvolací soud zjistil z citované smlouvy o postoupení pohledávky a započtení.) Dne 22. 12. 2016 došlo Ing. Liboru H. písemné odstoupení od smlouvy o postoupení pohledávky a započtení datované dnem 12. 12. 2016, v němž žalobce sdělil, že z důvodu podstatného porušení povinnosti stanovené v postupní smlouvě, a to povinnosti uhradit úplatu za postoupení pohledávky k datu 14. 3. 2016, od postupní smlouvy odstoupil. Žalobce vysvětlil, že k započtení užitá pohledávka Libora H. za žalobcem - na zaplacení úplaty za postoupení pohledávky za společností Centrum Novodvorská a. s. - zanikla v důsledku toho, že žalobce účinně uplatnil právo na slevu z úplaty. (Tyto skutečnosti vyplývají z citovaného odstoupení od smlouvy a z dokladu o jeho doručení.) Ing. Libor H., Milan Ch. a Martina Ch. sepsali protokol o jednání ze dne 1. 1. 2017, v němž je uvedeno, že se tohoto dne v 9 hodin do sídla žalovaného dostavil Ing. H., který přítomným jednatelům žalovaného předložil originál smlouvy o postoupení pohledávky a započtení ze dne 14. 3. 2016. Mezi zúčastněnými bylo konstatováno, že se dle postupní smlouvy s účinností ke dni 31. 12. 2016 Ing. H. stal věřitelem žalovaného. Přítomní se dohodli na sjednání splátkového kalendáře, byla sepsána dohoda o splnění dluhu ze dne 1. 1. 2017, v níž se Ing. H. coby věřitel a žalovaný coby dlužník dohodli, že předmětná pohledávka nebude od 1. 1. 2017 dále úročena sjednaným smluvním úrokem a že pohledávka bude splácena v měsíčních splátkách ve výši 500 000 Kč počínaje dnem 31. 1. 2017 s tím, že konečné datum splatnosti je dne 31. 3. 2029. (Tyto skutečnosti odvolací soud zjistil z protokolu o jednání ze dne 1. 1. 2017 a z dohody o plnění dluhu z téhož dne.) Dopisem ze dne 3. 1. 2017 se žalobce obrátil na žalovaného a žádal o úhradu zbylé části kupní ceny ve výši 72 000 000 Kč včetně příslušenství na účet společnosti do 7 dnů od doručení výzvy s tím, že nedojde-li k úhradě, bude podána žaloba k soudu. Dopisem ze dne 12. 1. 2017 došlým žalobci téhož dne žalovaný žalobci sdělil, že „vzhledem k Vašemu oznámení o postoupení pohledávky, které jsme obdrželi“ budou platby na na předmětnou pohledávku poukazovány výlučně novému věřiteli Ing. Liboru H. (Tyto skutečnosti vyplývají z předžalobní výzvy a odpovědi na ni.)

23. Stejně jako soud I. stupně i odvolací soud posuzoval zjištěné skutečnosti dle ust. § 524 a násl. obč. zák. s tím, že podstatné je, zda ve smyslu ust. § 526 obč. zák. postupník Ing. Libor H. dne 1. 1. 2017 prokázal žalovanému, že došlo k postoupení předmětné pohledávky na zaplacení předmětného zbytku kupní ceny včetně veškerého příslušenství. Odvolací soud, vycházející z nečetné judikatury Nejvyššího soudu, která se dotýká prokázání postoupení pohledávky postupníkem dlužníku (četná je naopak judikatura řešící účinky oznámení postoupení pohledávky postupitelem), je přesvědčen, že k prokázání postoupení pohledávky postupníkem dojde, doloží-li postupník dlužníkovi existenci konkrétních skutečností právně kvalifikovatelných tak, že k postoupení pohledávky skutečně došlo. Je třeba, aby dlužník mohl s dostatečnou mírou jistoty, tj. bez rozumných pochybností, předpokládat, že postoupení nastalo. Zákonem přitom není předepsáno, jakým způsobem má ke spolehlivému „průkazu“ rozhodných skutečností dojít. Lze konstatovat, že pravidelně bude k prokázání postoupení postačovat předložení písemné smlouvy o postoupení pohledávky, neboť právní skutečností, s níž ust. § 524 obč. zák. (a dnes obdobné ust. § 1879 o. z.) spojuje změnu v osobě věřitele pohledávky je taková smlouva. Není však vyloučeno, že k prokázání postoupení dojde i bez předložení postupní smlouvy (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 25. 3. 2004 sp. zn. 32 Odo 776/2003, z něhož plyne, že není stanovena forma a způsob „průkazu postoupení“), a je naopak možné i to, že k prokázání postoupení předložení písemné postupní smlouvy stačit nebude. Podle závěrů rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 1. 7. 2004 sp. zn. 29 Odo 606/2003, publikovaného ve Sbírce soudních

rozhodnutí a stanovisek pod č. 78/2005, je-li předložena písemná postupní smlouva, je třeba si položit otázku, zda z vlastního obsahu smlouvy nebo z jiných okolností nemohl dlužník usoudit, že tu jsou takové právní skutečnosti, z nichž plyne, že k účinnému postoupení nedošlo (v rozhodnutí řešeném případě postupitel jednal při uzavření postupní smlouvy v duševní poruše, která jej činila k právnímu úkonu neschopným). Pro vznik povinnosti dlužníka plnit postupníku však není – z důvodu ochrany dobré víry a právní jistoty dlužníka - rozhodné, zda skutečně k postoupení došlo. Dojde-li ke spolehlivému průkazu postoupení, je dlužník povinen plnit postupníku (jako při oznámení postoupení pohledávky postupitelem). Případný spor mezi účastníky postupní smlouvy není možné řešit ve sporu mezi dlužníkem a postupitelem či ve sporu mezi dlužníkem a postupníkem.

24. Odvolací soud dospěl po shora učiněných zjištěních k jinému právnímu závěru, než soud I. stupně. Dle odvolacího soudu Ing. H. žalovanému dne 1. 1. 2017 postoupení v řízení uplatněné pohledávky ze žalobce na svoji osobu neprokázal, jak vyžaduje ust. § 526 odst. 1 obč. zák., a žalobce tak aktivní legitimaci ve sporu neztratil.
25. Odehrála-li se dne 1. 1. 2017 skutečně ta schůzka Martiny Ch., Milana Ch. a Ing. Libora H. popsaná v protokole o jednání z tohoto data, při níž byla předložena písemná smlouva, podle jejíhož obsahu se ke dni 31. 12. 2016 Ing. H. stává namísto žalobce věřitelem v řízení uplatněné pohledávky na zaplacení doplatku kupní ceny za nemovitosti, nutně existovaly - objektivně posuzováno - pochybnosti o tom, že účinky postoupení nastaly. Je tomu tak již jen proto, že v rozporu s obsahem samotné postupní smlouvy prokazoval postupník dlužníkovi postoupení (podle smlouvy měl postoupení oznámit postupitel písemným oznámením, jehož vzor tvoří přílohu smlouvy), a to ještě před počátkem běhu smluvně (v postupní smlouvě) upravené lhůty pro doručení oznámení postupitele o postoupení pohledávky dlužníku. Již tato okolnost, zvláště ve spojení s příbuzenským vztahem mezi Ing. H. a jednatelkou žalovaného, objektivně vyvolává dojem, že postupník hodlal vyvolat účinky postoupení bez součinnosti s postupitelem a proti jeho vůli.
26. Je zřejmé (a tudíž to bylo zřejmé i dlužníkovi při předložení postupní smlouvy), že v posuzovaném případě, kdy účinky postoupení pohledávky ve výši desítek milionů Kč měly nastat za více, než 9 měsíců od uzavření postupní smlouvy, mohlo před smlouvenou účinností postoupení dojít k nejrůznějším právním skutečnostem, které byly způsobilé zrušit či změnit účinky smlouveného postoupení (v postupní smlouvě). Odvolací soud nepokládá za podstatné zjištění, zda dlužník v době, kdy mu byla předložena písemná postupní smlouva (tj. zřejmě dne 1. 1. 2017) věděl o sporu o účinnost postoupení mezi účastníky postupní smlouvy, tj. o tom, že žalobce doručil Ing. H. písemné odstoupení od postupní smlouvy, se kterým Ing. H. nesouhlasí. Jak již bylo výše uvedeno, žalovanému bylo dne 1. 1. 2017 prokazováno postoupení za takových okolností, které objektivně vyvolávaly dojem, že postupník prokazuje postoupení bez vědomí postupitele a proti jeho vůli. Pokud se v takové situaci žalovaný nedotázal Ing. H. na důvod předčasného vyvolání účinků postoupení (ve vztahu k dlužníkovi) a Ing. H. (jak žalovaný tvrdí) ho o odstoupení od postupní smlouvy sám neinformoval, nemohly být objektivní pochybnosti o tom, že skutečně nastaly účinky postoupení, rozptýleny. Nerozhodné je, zda se žalovaný subjektivně spolehl na vyjádření Ing. Libora H. Pokud žalovaný v okamžiku předložení písemné postupní smlouvy o sporu mezi účastníky postupní smlouvy, tj. o odstoupení od postupní smlouvy, věděl (jak dovozuje žalobce a čemuž nasvědčuje i příbuzenský vztah mezi jednatelkou žalovaného a Ing. H.), pak tím spíše žalovaný musel mít pochybnost o účinnosti postoupení dle předložené písemné smlouvy. Jak správně uvádí sám žalovaný, na žalovaném coby dlužníku není, aby řešil spor mezi účastníky postupní smlouvy. Má-li dlužník při prokazování postoupení pohledávky postupníkem rozumně odůvodněnou pochybnost o tom,

že k postoupení došlo, nezbyvá mu nic jiného, než plnění postupníku odmítnout a plnit postupiteli - svému stávajícímu věřiteli.

27. Odvolací soud proto dle ust. § 220 odst. 1, písm. b) o. s. ř. změnil rozsudek soudu I. stupně tak, že žalobnímu návrhu na zaplacení žalobcem žádané části nedoplatku na kupní ceně za převod shora označených nemovitostí vyhověl. Změnou napadeného rozsudku odvolací soud současně žalovanému uložil zaplatit žalobcem žádanou část smluvního úroku z přisouzené části kupní ceny a žalobcem žádanou část úroku z prodlení za dobu od 1. 1. 2017 do zaplacení, a to dle ust. § 1970 o. z., přičemž výše úroku z prodlení vychází z ust. § 2 nařízení vlády č. 351/2013 Sb.
28. Vzhledem k tomu, že odvolací soud změnil rozsudek soudu I. stupně, rozhodoval nejen o náhradě nákladů odvolacího řízení, ale i o náhradě nákladů řízení před soudem I. stupně (§ 221 odst. 2 o. s. ř.). V obou případech vyšel z ustanovení § 142 odst. 1 o. s. ř. (ve spojení s § 224 odst. 1 o. s. ř.) a uložil neúspěšnému žalovanému nahradit úspěšnému žalobci náklady řízení před soudy obou stupňů v plné výši. Přiznaná částka 5 508 498,20 Kč zahrnuje: 1) zaplacený soudní poplatek ze žaloby ve výši 2 320 000 Kč, 2) zaplacený soudní poplatek z odvolání ve výši 2 302 875 Kč, 3) odměnu za zastoupení advokátem dle vyhlášky č. 177/1996 Sb. za 6 úkonů právní služby po 73 100 Kč (příprava a převzetí zastoupení, žaloba, písemné doplnění rozhodných skutečností a důkazů ze dne 11. 10. 2017, účast na jednání před soudem I. stupně dne 12. 10. 2017, písemné vyjádření žalobce s částečným zpětvzetím ze dne 17. 10. 2018, účast na jednání před soudem I. stupně dne 22. 10. 2018) dle ust. § 7 a § 11 odst. 1, písm. a), d) a g) vyhlášky (odměna byla vypočtena z tarifní hodnoty 72 000 000 Kč), 4) odměnu za zastoupení advokátem za 3 úkony právní služby po 72 420 Kč (replika žalobce k vyjádření žalovaného ze dne 9. 1. 2019, účast na jednání před soudem I. stupně dne 17. 1. 2019 a sepis písemného závěrečného návrhu na výzvu soudu ze dne 14. 2. 2019) dle ust. § 7 a § 11 odst. 1, písm. d) a g) vyhlášky (odměna byla vypočtena z tarifní hodnoty 70 287 461,55 Kč), 5) odměnu za zastoupení advokátem za 1 úkon v poloviční sazbě ve výši 36 550 Kč (vyjádření žalobce ze dne 20. 2. 2017 k odvolání žalovaného proti usnesení soudu I. stupně o předběžném opatření) dle ust. § 7 a § 11 odst. 2, písm. c) vyhlášky, 6) odměnu za zastoupení advokátem za 1 úkon právní služby v poloviční sazbě ve výši 36 210 Kč (účast na jednání soudu I. stupně dne 18. 2. 2019, při němž došlo k vyhlášení rozsudku) dle ust. § 7 a § 11 odst. 2, písm. f) vyhlášky, 7) 11x paušální náhradu hotových výdajů advokáta po 300 Kč dle § 13 odst. 3 vyhlášky, 8) zvýšení souhrnu odměny a náhrad advokáta o 21% DPH ve výši 153 703,20 Kč (§ 137 odst. 3 o. s. ř.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat dovolání za podmínek uvedených v ustanovení § 237 o. s. ř. Takové dovolání se podává k Nejvyššímu soudu ČR ve lhůtě 2 měsíců ode dne doručení tohoto rozsudku u soudu, který rozhodoval v I. stupni.

Praha 27. června 2019

Mgr. Adéla Kaftanová v. r.
předsedkyně senátu